

# Schoolveiligheidsplan SBO Universum



## **Inhoudsopgave:**

<b>Hoofdstuk 1 Algemeen</b>	blz. 3
2.1 Adresgegevens	blz. 3
2.2 Missie en Visie van de school	blz. 3
<b>Hoofdstuk 2 Sociale veiligheid</b>	blz. 4
2.1 Sociale veiligheid Gedragscode/Schoolregels	blz. 4
2.2 Sociale competenties	blz. 6
2.3 Gedragscode	blz. 6
2.4 Sociale media	blz. 7
2.5 Klachtenregeling	blz. 7
2.6 Pesten	blz. 8
2.7 Meldcode Leerlingmishandeling en huiselijk geweld	blz. 9
2.8 Tijdelijk plaatsen van leerlingen in een andere groep	blz. 9
2.9 Zorgstructuur	blz. 9
2.10 Ongewenst gedrag	blz. 9
2.11 Incidenten registratie	blz. 10
2.12 Afspraken agressie e.d.	blz. 10
2.13 Contact ouders	blz. 11
2.14 Seksueel misbruik en intimidatie	blz. 11
2.15 Privacy	blz. 12
2.16 Preventie	blz. 12
<b>Hoofdstuk 3 Fysieke veiligheid</b>	
3.1 Wat wordt er verstaan onder fysiek veiligheid?	blz. 13
3.2 Hoe ziet de fysiek veilige school eruit?	blz. 13
3.3 Eisen aan de speeltoestellen	blz. 14
3.4 Risico inventarisatie	blz. 14
3.5 Ongevallen registratie	blz. 14
3.6 Preventiemedewerker	blz. 14
3.7 BHV	blz. 14
3.8 Medicatie en medisch handelen	blz. 15
3.9 Afspraken met de leerlingen	blz. 15
3.10 Schoolreisjes en andere uitstapjes	blz. 16
3.11 Besmettelijke ziekten	blz. 16

## Hoofdstuk 1 Algemeen

### 1.1 Contactgegevens

SBO Universum  
Th. Weeversweg 4  
1025 AW Amsterdam  
020 6361539  
Directeur: Pien Verburg

### 1.2 Missie en Visie van het bestuur en de school

Openbaar Onderwijs Innoord biedt onderwijs van goede kwaliteit. Ouders en leerlingen voelen zich welkom op school en worden gewaardeerd. Onze scholen zorgen voor een veilige en uitnodigende leeromgeving waarin leerlingen zich optimaal en veelzijdig kunnen ontwikkelen.

De school stimuleert de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van leerlingen en medewerkers. Competente medewerkers zorgen voor optimale ontwikkeling en resultaten van elk leerling, waarbij de school en de ouders samenwerken.

Ontmoetingen met erkenning van en waardering voor verschillen tussen leerlingen, ouders en medewerkers maken een belangrijk onderdeel uit van het schoolleven. De school staat open voor de maatschappelijke ontwikkelingen die het onderwijs raken. Innoord wil een toekomst voor onze leerlingen waarin zij een verbondenheid met elkaar voelen en in staat zijn uitdagingen aan te gaan.

SBO Universum is een veilige plek, voor leerlingen waarbij leren niet vanzelf gaat. De pedagogische huisstijl is de leidraad van waaruit er gewerkt wordt. Structuur en eenduidigheid zijn belangrijke pijlers. Belangrijk is dat leerlingen zich veilig en competent voelen.

De uitgangspunten die gebruikt worden zijn Rust, Veiligheid en Kwaliteit.

Onder veiligheidsvoorzieningen vallen enerzijds voorzieningen om de fysieke veiligheid in en rondom de school te waarborgen en anderzijds maatregelen om leerlingen, ouders/verzorgers en personeel te beschermen. (Veiligheid OSB Amsterdam-Noord).

SBO Universum hecht veel waarde aan een veilige school en schoolomgeving voor onze leerlingen, ouders, medewerkers en omwonenden. Een kwartier voor en na schooltijd zijn er altijd teamleden op het plein en bij de oversteekplaats.

Er zijn een preventiemedewerker en een vertrouwenspersoon aangesteld (Convenant Veilig in school en Primair onderwijs Amsterdam-Noord 2004)

## Hoofdstuk 2 Sociaal Veiligheidsplan SBO Universum

### 2.1 Sociale veiligheid Gedragscode/Schoolregels

Een sociaal veilige school biedt een veilige plek voor leerlingen, teamleden en ouders.

Veiligheidsbeleid heeft een vaste plek binnen het schoolbeleid. Je kunt hierbij denken aan:

- Een pestprotocol.
- Een gedragscode voor personeel over omgang met elkaar, leerlingen en ouders, collegialiteit omgang met privacy van ouders/leerlingen en verzorgen van de leerlingen.
- Gedrags- en omgangsregels voor leerlingen en ouders/verzorgers en deze zichtbaar en bekend maken.
- De meldcode leerling mishandeling en huiselijk geweld.
- Groeps- en schoolbrede activiteiten.
- Een klachtenregeling met interne contactpersonen, externe vertrouwenspersoon en een klachtencommissie.
- Informatievoorziening over de klachtenregeling en andere onderwerpen van het veiligheidsplan in de schoolgids.
- Het gebruik van veilig internet; Facebook en andere sociale media.
- Agressiviteit, discriminatie en intimidatie.
- Beleid en protocollen tegen verzuim, pesten, agressie, seksuele intimidatie en seksueel misbruik, racisme, “anders zijn” vandalisme diefstal en ander ongewenst gedrag.
- Incidenten registratie.
- Instrumenten die inzicht geven in de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen, personeel en ouders/verzorgers.
- Een sociale kaart, schoolmaatschappelijk werk/zorgteam/schoolarts/jeugdhulpverlening.
- Veiligheidsconvenant met de politie over agressie, geweld, diefstal, (seksuele-) intimidatie en de taken van de wijkagent hierin.
- Het bevorderen van sociaal gedrag bij leerlingen.
- Leefstijl, het programma dat zich richt op sociale competenties van leerlingen en jongeren.
- Trainingen conflicthantering, mediation.
- Reflectieve vaardigheden voor personeel, gericht op de omgang met elkaar, leerlingen en ouders.
- Stappenplan voor conflicthantering, mediation door en voor leerlingen.
- Omgaan met ongevallen, overlijden van bij de school betrokken personen.
- Ouderavond over het pedagogisch klimaat en veiligheid op school.
- Leerlingenzorg.
- De aandachtsfunctionaris voor leerling mishandeling en verwaarlozing in de thuissituatie.
- Aandacht voor verzuim en schooluitval.

### **Schoolregels:**

- De lessen beginnen om 8.45 uur. De leerlingen mogen om 8.40 uur naar binnen.
- Er staan teamleden vanaf 8.30 uur op het voor-en achterplein.
- De leerlingen van unit 1 en 2 gaan naar binnen via de ingang op het kleine schoolplein. De leerlingen van unit 3 en 4 gaan naar binnen via de hoofdingang.
- De leerkrachten staan in de klas om de leerlingen welkom te heten.
- Jassen worden in de gang opgehangen. Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de jaszakken.
- Tassen worden buiten de klas aan de kapstok gehangen.
- Mobiele telefoons, geld en andere waardevolle spullen zijn onder schooltijd niet toegestaan en kunnen worden afgegeven aan de leerkracht. Deze zorgt ervoor dat deze in een afgesloten kast bewaard worden tot het eind van de dag.
- In school worden geen petten of mutsen, bivakmutsen (of capuchons van sweatshirts) gedragen. Het dragen van gezichtsbedekkende sluiers is niet toegestaan vanwege het pedagogische aspect: De leerkracht moet kunnen zien of een leerling de lesstof begrijpt en hoe hij/zij zich voelt.
- Leerlingen die op de fiets naar school komen, zetten deze in de fietsenstalling. De fietsenstalling gaat om 9 uur op slot. Na schooltijd zorgt de conciërge ervoor dat de stalling geopend wordt om de fiets te pakken. Op het schoolplein wordt niet gefietst.
- Indien een leerling moedwillig materialen van school beschadigt, bijv. pennen linialen of boeken, zijn de kosten voor vervanging voor de ouders.
- Leerlingen worden in principe niet na gehouden; besluit een leerkracht dat nablijven noodzakelijk is, wordt hierover contact opgenomen met de ouder.

### **Aanspreektoon leerlingen/leerkrachten**

- We hanteren op Universum een correcte aanspreektoon.
- Schreeuwen en/of schelden wordt niet geaccepteerd.
- Leerkrachten treden met respect leerlingen, ouders en anderen tegemoet.
- Leerkrachten veroordelen niet bij ongewenst gedrag de leerling maar het gedrag van de leerling. Leerkrachten zullen niet spreken in termen van: "Jij bent onhandig" maar "Wat je nu doet is niet handig."

### **Binnenkomen van de school**

- Tien minuten voor aanvang van de les is er toezicht op de beide speelplaatsen.
- Alle teamleden houden toezicht. Iemand van het team ontvangt de leerlingen en ouders bij de voordeur.
- Als de bel gaat, lopen de leerlingen via een vaste route rustig naar binnen.
- Bij de trap naar boven staat een teamlid.
- De leerkrachten zijn in het lokaal aanwezig als de leerlingen binnenkomen en ontvangt iedereen bij de deur met een hand, vervolgens gaat de leerling naar zijn eigen plek, verzorgt zijn spullen volgens afspraak (zie ook waardevolle spullen).
- Het eten en drinken wordt in het daarvoor bestemde mandje gedaan.

## 2.2 Sociale competenties

### Het bevorderen van sociaal gedrag bij leerlingen.

We gebruiken op Universum het programma Kwink;

Kwink richt zich op de emotionele ontwikkeling van leerlingen en het verwerven van sociale vaardigheden. Indirect hebben emotionele ontwikkeling en betere sociale vaardigheden ook invloed op de didactische ontwikkeling.

#### Algemeen:

- Werkhouding.
- Werken volgens plan.
- Discriminatie en racisme.
- Zelfbeeld.
- Sociaal gedrag.
- Nieuwe media.

#### Zelfbeeld:

- Meer zelfvertrouwen krijgen.
- Gedragsimpulsen leren beheersen.
- Voor anderen kunnen en willen opkomen.

#### Sociaal gedrag:

- Respectvol met elkaar omgaan.
- Leren handelen naar algemeen geaccepteerde normen en waarden.
- Verschillen in levensbeschouwing en cultuur leren accepteren.
- In de groep voor een eigen standpunt durven uitkomen.
- Rekening leren houden met de gevoelens en wensen van anderen.
- In de groep steun durven geven aan iemand met een afwijkend standpunt.
- Verantwoordelijkheid nemen voor te verrichten taken.

## 2.3 Gedragscode

Met het vaststellen van uniforme gedragsregels voor het personeel beoogt het bestuur duidelijkheid te verschaffen omtrent de geldende spelregels binnen Innoord met betrekking tot gewenst gedrag van leerkrachten jegens leerlingen en hiermee een bijdrage te leveren aan de preventie van ongewenst gedrag.

Het doel van deze gedragscode voor het algehele personeel is het scheppen van een schoolklimaat dat zich kenmerkt door acceptatie, respect en vertrouwen.

#### Ieder teamlid:

- Streeft ernaar zijn beroep zo goed mogelijk uit te oefenen en neemt daarbij de opvattingen en standpunten van de beroepsgroep zoals vastgelegd in beroepsprofielen als referentiekader.
- Neemt binnen de grenzen van het onderwijsconcept van zijn school, het geldende schoolwerkplan en andere geldende regelingen binnen de school, zijn eigen verantwoordelijkheid voor zijn beroepsuitoefening, Hij/zij neemt de grenzen van zijn

professionele deskundigheid in acht en als de problemen zijn deskundigheid overstijgen schakelt hij deskundigen in, tenzij geheimhoudingsplicht dit verhindert.

- Is verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling van zijn professionaliteit.
- Onderhoudt professionele contacten met collega's binnen de school en met de schoolleiding.
- Bevordert dat het imago van het Openbaar Schoolbestuur in het algemeen en de Openbare school in het bijzonder wordt hoog gehouden (Gedragscode voor personeel Innoord).

#### *2.4 Sociale media*

Wij hebben te maken met de invloed van sociale media. In de groepen wordt hier preventief aandacht aan geschonken. Als blijkt dat er problemen rondom sociale media gaande zijn wordt de zorgcoördinator ingeschakeld en deze zal het bespreken met ouders en het zorgteam. Indien nodig wordt de wijkagent ingeschakeld.

#### *2.5 Klachtenregeling*

Waar mensen samenwerken, gaan soms dingen mis. School en ouders streven hetzelfde doel na en er is dan ook meestal sprake van een goede samenwerking.

Om een klacht te stroomlijnen hebben we gekozen om het op de volgende manier aan te pakken.

##### **Stap 1**

Probeer bij een klacht eerst het probleem op te lossen met de betrokken leerkracht door in gesprek te gaan. Leidt dit niet tot een oplossing dan volgt stap 2

##### **Stap 2**

De directeur maakt een afspraak voor een vervolgesprek.

Leidt dit gesprek niet tot een resultaat waar betrokken partijen tevreden over zijn, dan volgt stap 3.

##### **Stap 3**

U kunt contact opnemen met een bestuur medewerker van Innoord. Deze handelt in opdracht van het bevoegd gezag.

Leidt dit gesprek niet tot een resultaat waar betrokken partijen tevreden over zijn, dan volgt stap 4.

##### **Stap 4**

De klachtencommissie.

Op <https://innoord.nl/> vindt u informatie over de klachtenregeling van Innoord.

Contactpersoon/vertrouwenspersoon	Judith Brugts
Extern vertrouwenspersoon	Mevr. Minke Fuijkschot
Zorgcoördinator/aandachtsfunctionaris	Charlotte Zeefuik
Preventiemedewerker	Pien Verburg
Directeur	Pien Verburg

## 2.6 Pesten

Op SBO Universum wordt veel tijd geïnvesteerd om pesten te voorkomen.

Om gedrag van leerlingen en omgang tussen leerlingen onderling duidelijk en helder in kaart te kunnen brengen, vullen alle leerkrachten de SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) in. Op deze manier kan er op zowel individueel als op groepsniveau gekeken worden naar het gedrag van leerlingen. De uitkomsten van de SCOL vormen de basis voor het schrijven van een specifiek "groepshandelingsplan gedrag". Dit plan wordt geëvalueerd met de zorgcoördinator. De inhoud van het plan is doorgaans gericht op het creëren van een veilig en positief groepsklimaat. Er wordt op SBO Universum gewerkt met een vast model voor het oplossen van conflicten. De stappen die leerlingen moeten nemen om een conflict op te lossen zijn eenvoudig, gelden voor iedereen en worden vrijwel dagelijks herhaald. Mochten er toch conflicten/ruzies of pestproblemen ontstaan, dan wordt er vrijwel altijd direct aandacht besteed aan het oplossen hiervan in de klas of, als dat nodig is, buiten de groep. Hiervoor zijn de zorgcoördinator of de directie beschikbaar.

Met de politie is een afsprakenformulier ondertekend. In dit document zijn enkele afspraken vastgelegd die ervoor zorgen dat de politie een goed beeld heeft van de veiligheidssituatie rondom de school. De afspraken met de politie zorgen voor een goede samenwerking. De wijkagent is beschikbaar voor advies en preventieve gesprekken met leerlingen.

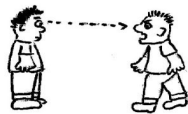
## 2.7 Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld Amsterdams Protocol Kindermishandeling

Kindermishandeling komt in ons land helaas op grote schaal voor. Om deze vorm van geweld zoveel mogelijk te voorkomen en terug te dringen is in 2011 de wettelijke meldcode 'Huiselijk geweld en kindermishandeling' ingevoerd voor beroepskrachten in het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg, de jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning en justitie.

De meldcode is een stappenplan, dat beroepskrachten ondersteunt in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Om het stappenplan goed uit te voeren is een aandachts-

Wat doe je bij ruzie of als iemand iets doet wat je niet leuk vindt (bijvoorbeeld pesten)?

1. Kijk de ander aan in de ogen. Zorg dat je stevig staat.



2. Zeg dan: "Hou op, ik vind dat niet leuk."



3. Gaat de ander door, draai je om en loop weg.



4. Gaat de ander nog door, dan loop je naar de juf of meester. Je vertelt het probleem en de juf of meester zal dan ingrijpen.



RSUM



functionaris opgeleid. Op onze school is Charlotte Zeefuik (zorgcoördinator) de aandachtfunctionaris.

Meer informatie:

[www.meldcode.nl](http://www.meldcode.nl)

[www.protocolleerlingermishandeling.nl](http://www.protocolleerlingermishandeling.nl)

### *2.8 Tijdelijk plaatsen van leerlingen in een andere groep/setting*

Soms is het als gevolg van een incident nodig om een leerling (kortdurend) te plaatsen in een andere groep. Indien er sprake is van een acute situatie dan wordt de leerling verwezen naar de zorgcoördinator. Deze kijkt naar een passende oplossing.

### *2.9 Zorgstructuur*

Een goede zorgstructuur is van essentieel belang binnen Universum. De zorgcoördinator op Universum richt zich vooral op sociaal-emotionele problematiek en begeleiding van leerlingen en ouders. Zij verzorgt de tijdelijke opvang voor leerlingen, als het niet gaat binnen de groep. SBO Universum hanteert vijf verschillende niveaus van zorg, zie hiervoor ook het document 'Zorgroute SBO Universum 2017-2018'.

### *2.10 Ongewenst gedrag*

Gedragcode agressie, weglopen en verbaal geweld.

De leerlingen gedragen zich in de school rustig, er wordt gelopen en op rustige toon gesproken in de school. De leerkracht en de leerling gedragen zich met respect naar de ander. Indien een leerling storend gedrag vertoont, treft de leerkracht zelf een passende maatregel. De maatregel staat in verhouding tot het gedrag.

Als de leerling zeer storend gedrag vertoont, zoekt de leerkracht een plek waar de leerling even een time-out kan nemen. Dit kan zijn op aparte plek in de eigen groep, of een plekje bij dichtstbijzijnde collega. Werk meegeven is noodzakelijk als time-out langer dan een kwartier duurt. Er wordt duidelijk gezegd wat gewenst gedrag is en hoe lang de time-out duurt. Is het gedrag dermate storend, is een leerling verbaal niet corrigeerbaar, dan kan hij door de leerkracht naar de zorgcoördinator of directie gebracht worden. De leerkracht regelt dat er een time-out formulier en werk meegegeven of nagebracht wordt.

De leerkracht bespreekt altijd zelf ook het ongewenste gedrag met de leerling na en sluit af met goede voornemens en duidelijkheid rondom gewenst gedrag.

Er is een verbod op het plegen van vandalisme, (seksuele) intimidatie, discriminatie, bedreiging, verbale agressie en ander crimineel gedrag. Schelden is niet toegestaan. Bij het plegen van een strafbaar feit wordt altijd contact opgenomen met de politie en aangifte gedaan.

In geval van (het vermoeden van) crimineel gedrag wordt er contact opgenomen met de politie. Dit kan gevolgd worden door verdere acties zoals aangifte en/of met toestemming van de ouder verwijzing naar Jeugdbescherming Amsterdam. Deze afspraken gelden voor iedereen die zich in en rond de school bevindt.

Het in bezit hebben van messen en/of andere door de politie als wapen aangemerkte materialen is ten strengste verboden. Wordt een leerling een eerste keer betrapt op het hebben van een dergelijk wapen, dan worden de ouders op school uitgenodigd. In een

aantal gevallen wordt de buurtregisseur ingeschakeld. De school heeft een **convenant** gesloten met de politie in verband met wapencontrole. Bovenstaande geldt ook voor het in bezit hebben of afsteken van vuurwerk.

### *Schorsen leerling*

Als de leerling een gevaar is, voor zichzelf of voor een ander, dan mag de leerling ter bescherming aan de arm beet gepakt worden. Als een leerling verbaal niet te corrigeren is, geldt de regel dat de ouder de leerling komt halen. Er is een gedragscode voor schorsing. Er volgt altijd een terugkeergesprek met de ouders en de leerling zodra dit weer mogelijk is. Dit gesprek wordt gevoerd door de directie. In overleg is de leerkracht ook aanwezig. Er wordt altijd een verslag gemaakt. Het verslag wordt, indien gewenst, aan de ouders gegeven en wordt toegevoegd aan de leerling-dossier in ParnasSys.

### *2.11 Incidentenregistratie*

Incidentenregistratie is een belangrijk preventiemiddel, omdat het inzicht geeft in het aantal en de inhoud en de aard van de incidenten. Hierdoor wordt het mogelijk gerichte oplossingen te bedenken. Wij houden deze registratie bij in ParnasSys.

ParnasSys is een centrale plek waar alle incidenten, meldingen en klachten op gebied van pesten, fysieke en verbale agressie, fysiek en verbaal geweld, chantage, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme, vernieling, beschadiging en diefstal van eigendommen worden geregistreerd. Hierbij horen ook incidenten via e-mail, internet en andere sociale media.

### *2.12 Afspraken omtrent agressie, intimidatie, vandalisme en ander crimineel gedrag*

Definitie: Agressie en (lichamelijk) geweld/intimidatie zijn vormen van ongewenst gedrag en machtsmisbruik die tot uiting komen in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en of seksuele voorkeur als ongewenst en onplezierig ervaren. Intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Er is een verbod op het plegen van vandalisme, (seksuele) intimidatie, discriminatie, bedreiging, verbale agressie en ander crimineel gedrag. Schelden is niet toegestaan. Er is een algeheel verbod op het in bezit hebben van messen en andere als slag- of steekwapen te hanteren voorwerpen. Bij het plegen van een strafbaar feit wordt er altijd contact opgenomen en aangifte gedaan.

In geval van (het vermoeden van) crimineel gedrag wordt er ook contact opgenomen met de politie. Dit kan gevolgd worden door verdere acties zoals aangifte en/of met uw toestemming verwijzing externe hulpverlening (bijvoorbeeld PIT of een andere vorm van jeugdzorg). Deze afspraken gelden voor iedereen die zich in en rond de school bevindt.

### *2.13 Contact met ouders*

Voor algemene, lopende zaken heeft de leerkracht zelf contact met de ouder.

Is er ongewenst gedrag geweest van ernstiger aard en is de zorgcoördinator ingeschakeld, dan neemt deze contact op met de ouder. Dit contact gaat altijd in overleg met de eigen leerkracht. Er wordt een verslag gemaakt van het oudergesprek. Het schriftelijk verslag komt in de leerling-dossier in ParnasSys.

Als een leerling gewond is, dan zijn er binnen de school duidelijke afspraken wie wat doet en wordt er altijd contact opgenomen met ouders. Na schooltijd neemt de leerkracht contact op met de ouder om te vragen hoe het met de leerling gaat.

#### *2.14 Seksueel misbruik en seksuele intimidatie*

Definitie van seksuele intimidatie: Seksuele intimidatie is ongewenst seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, als ongewenst en/of onplezierig ervaren. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen: leerling-leerling, leerkracht-leerling, overig personeel/overige volwassenen-leerling, volwassenen-volwassenen

Vormen van seksuele intimidatie:

- **Fysiek:** seksueel gerichte aandacht op het lichaam van iemand anders (bijvoorbeeld op schoot nemen, handtastelijkheden).
- **Verbaal:** opmerkingen in de seksuele sfeer (bijvoorbeeld: afspraakje willen maken, schuine moppen).
- **Non- verbaal:** handelingen en gebaren zonder woorden (bijvoorbeeld: confronteren met porno, vieze tekeningen laten zien).

Bij het snel moeten handelen door het bevoegd gezag en schoolleiding, is er op school een (verkort) protocol aanwezig, waarin de fasen zijn beschreven hoe te handelen bij de afwikkeling van een zedenzaak.

Bij een vermoeden van een seksueel delict is er een meldingsplicht bij bevoegd gezag of schoolleiding en er is een aangifteplicht.

- Meldpunt in geval van spoed: 0900-1113111
- Steunpunt Seksueel Geweld GGD: [ssga@xs4all.nl](mailto:ssga@xs4all.nl) / 020-5555227
- Sociale Jeugd- en Zedenpolitie: 020-5592585
- Telefonische hulp: telefonische hulpdienst: 0900-1450

#### *2.15 Privacy*

De huidige manier van werken in de school heeft ertoe geleid dat steeds meer mensen te maken kunnen krijgen met informatie over bepaalde leerlingen en/of ouders/verzorgers. Dit geldt zowel binnen als buiten de school. Vanuit dit gegeven is het goed de privacy van leerlingen en ouders/verzorgers te beschermen.

Op Universum wordt informatie over leerlingen aan ouders/ en of voogd verstrekt. Informatie aan derden wordt alleen door de directie of zorgcoördinator verstrekt. De aanvraag om informatie te verstrekken, dient schriftelijk (indien niet mogelijk via telefonisch contact of e-mail) gedaan te worden. Er moet een door ouders/voogd een toestemmingsformulier ondertekend worden. De aanvrager geeft aan welke informatie

verstrekt dient te worden. Het toestemmingsformulier komt in het dossier. Indien de politie informatie over een leerling wil, treedt het convenant in werking.

Vanaf 25 mei 2018 is de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van kracht gegaan. Deze wetgeving beschermt ouders en leerlingen tegen negatieve gevolgen van grootschalig verzamelen van persoonlijke data. De wetgeving heeft voor Universum geleid tot een aantal veranderingen en wordt van de ouders meer inspanning verwacht. Zo worden ouders nog vaker betrokken bij beslissingen waarbij gegevens van hun kinderen uitgewisseld moeten worden. In het verleden volstond een eenmalige toestemmingsverklaring om foto's en video's waarop leerlingen herkenbaar in beeld waren te publiceren. Door de nieuwe regelgeving is de school verplicht hiervoor vaker toestemming te vragen. Meer informatie over de nieuwe regelgeving is te lezen via <https://innoord.nl/privacy/>.

### *2.16 Preventie*

Het veiligheidsplan moet helpen incidenten te voorkomen. Naast een plan op papier gaat het om zichtbaar voor en bekendheid bij alle betrokkenen op school.

- Sociale competentietraining voor leerlingen.
- Het bevorderen van sociaal gedrag bij leerlingen. Het programma Kwink richt zich op sociale competenties van leerlingen en jongeren.
- Trainingen voor coaching en begeleiding van leerkrachten.
- Trainingen voor personeel gericht op de omgang met elkaar, met leerlingen en ouders.
- Stappenplan voor conflicthantering.
- Ouderbijeenkomsten (o.a. als reactie op voorvallen die speciale aandacht nodig) hebben.
- Leerlingenzorg.
- Een gedragscode voor het personeel en omgangsvormen voor betrokkenen.
- Een klachtenregeling met interne contactpersonen, externe contactpersonen en een klachtencommissie en informatie hierover in de Schoolgids.
- Een anti- pestprotocol en protocollen ter preventie of ander ongewenst gedrag.
- Veiligheidsonderwerpen bespreken.
- Stappenplan voor conflicthantering door en voor leerlingen.
- Aangiftebereidheid bij het **Amsterdams Protocol Kindermishandeling**

## **Hoofdstuk 3 fysieke veiligheid**

### *3.1 Wat wordt verstaan onder fysieke veiligheid?*

Fysieke schoolveiligheid betreft alle zaken in en om de school die te maken hebben met de fysieke gezondheid van leerlingen en personeel. Het gaat bijvoorbeeld over zaken als de kwaliteit van speeltoestellen, luchtkwaliteit, het schoolgebouw en meubilair.

Zo kan een leerling iets breken omdat een turntoestel niet goed vast zit of kan een leerkracht last krijgen van de luchtwegen vanwege slechte ventilatie.

### *3.2 Hoe ziet een fysiek veilige school eruit?*

Een veilige school heeft natuurlijk een goed onderhouden gebouw, waar traptreden niet los liggen en de inrichting van de lokalen geen gevaar oplevert voor leerlingen. Op het schoolplein staan veilige speeltoestellen. Leerlingen en docenten weten wat ze moeten doen bij brand en de school oefent regelmatig het ontruimingsplan. Vluchtwegen zijn vrij van obstakels. Er zijn regelmatige inspecties van het schoolgebouw en het schoolplein. De veilige school werkt samen met ouders, GGD, brandweer, de politie, de Arbodienst en het bestuur. Het Bestuur is eigenaar van het schoolgebouw. De grote gymzaal is eigendom van de gemeente. Een heel groot deel van de zaken m.b.t. de fysieke veiligheid is vastgelegd in de Arbowet.

### **Wat zijn de wettelijke eisen aan schoolgebouwen?**

Scholen hebben te maken met huisvestingseisen uit de volgende regelgeving:

- De Arbo-wet. De eisen daarin zijn onder andere gericht op een verantwoorde inrichting van het gebouw, omgang met gevaarlijke stoffen, brandveiligheid en algemene veiligheid.
- Het landelijk Bouwbesluit van het Ministerie van VROM. Dat richt zich op regels voor nieuwbouw en verbouw, maar ook op bestaande gebouwen. Ook voor schoolgebouwen zijn er regels opgenomen.
- De gemeentelijke bouwverordening: De richtlijnen daarin verschillen per gemeente.

### **Wie is verantwoordelijk voor bouw en veiligheid van scholen?**

Scholen uit het primair en voortgezet onderwijs moeten aanvragen voor huisvesting bij de gemeente indienen. Dat geldt voor zowel openbaar als bijzonder onderwijs. De gemeente moet procedureel de huisvestingsverordening mogelijk maken. Het bestuur blijft verantwoordelijk. De gemeente is financieel verantwoordelijk voor de eerste inrichting van scholen in het primair onderwijs. Zij krijgen daar geld voor van het Rijk. De scholen zelf krijgen vervolgens van het Rijk een instandhoudingsvergoeding: geld voor onderhoud en vervanging.

### *3.3 Eisen aan speeltoestellen*

Scholen die speeltoestellen beheren, moeten rekening houden met de wettelijke regeling 'Besluit veiligheid van attractie- en speeltoestellen'. Dat besluit stelt onder andere eisen aan het ontwerp, het fabricageproces en aan onderhoudswerkzaamheden. Jaarlijks worden de speeltoestellen van onze scholen gecontroleerd door Repcon. Naar aanleiding van het jaarlijks controlerapport worden gebreken verholpen. In schooljaar 2017/2018 worden de schoolplein gerenoveerd en worden nieuwe speeltoestellen geplaatst die voldoen aan de meest recente veiligheidseisen.

De veiligheid van de accommodatie is de eerste factor in het ontstaan van ongelukken. Het gedrag van de gebruikers is de tweede factor. Daarom zijn goede afspraken met het team en de leerlingen onmisbaar.

### *3.4 RI & E: Risico-inventarisatie en -Evaluatie*

Een school is volgens de Arbowet verplicht om jaarlijks een RI & E af te nemen. Deze is van toepassing op medewerkers én leerlingen. Hierin worden o.a. de risico's beschreven en beoordeeld van de omstandigheden binnen de school m.b.t. fysieke veiligheid. Ook de sociale veiligheid wordt middels een RI & E bekeken. Zie hiervoor Sociale Veiligheid. Op basis van de RI & E wordt het plan van aanpak gemaakt. Een veel gebruikte RI & E is die van Arbomeester. Hierin zijn o.a. allemaal vragenlijsten opgenomen die door leerkrachten en (een selectie) leerlingen worden ingevuld. School maakt gebruik van de diensten van ArboRapport. Zij maken voor de inventarisatie gebruik van Arbomeester.

### *3.5 Ongevallenregistratie*

De school zorgt voor een ongevallenregistratie. Hierin worden ongevallen ten gevolge van schoolactiviteiten, die leiden tot ziekteverzuim geregistreerd. Ongevallen met ernstig lichamelijk letsel of met de dood tot gevolg moeten worden gemeld aan de Arbeidsinspectie.

### *3.6 Preventiemedewerker*

Op school is minimaal 1 preventiemedewerker aangewezen. Deze draagt zorg voor de dagelijkse veiligheid en gezondheid binnen de school. Daarnaast is hij/zij verantwoordelijk voor het afnemen van de RI & E, het adviseren van de MR en het uitvoeren van Arbomaatregelen.

### *3.7 BHV*

School heeft een BHV-plan. Dit is zowel fysiek als digitaal beschikbaar op school. Minimaal zes medewerkers, verdeeld over de diverse geledingen hebben de BHV-bevoegdheid. Zij volgen hiertoe in het eerste jaar een cursus en zorgen er voor elk jaar de herhalingscursus te volgen. De BHV-groep zorgt er voor dat er meerdere keren per jaar een ontruimingsoefening wordt gehouden, die vervolgens wordt geëvalueerd.

Bij een ongeval altijd onmiddellijk BHV inschakelen en volgens de BHV aanwijzingen te werk gaan.

### *3.8 Medicatie en medisch handelen*

Op SBO Universum zitten leerlingen met diverse onderwijsbehoeften. Om alle leerlingen goed te kunnen begeleiden is er een intensieve samenwerking met verschillende Jeugdhulpverleningsinstanties en Jeugdbescherming Amsterdam.

Het kan voorkomen dat leerlingen op SBO Universum een diagnose hebben waarbij leerlingen, onder andere, met medicatie worden behandeld (bijvoorbeeld ADHD, ADD, PDD-NOS). SBO Universum sluit zich altijd aan bij het advies van de betrokken psychiater/orthopedagoog en is bereid de medicatie ook op school te verstrekken. Ouders blijven altijd verantwoordelijk voor de inname van de medicatie en zorgen dat school voldoende medicatie heeft.

Leerlingen die op school komen zonder de voorgeschreven medicatie kunnen de toegang tot de klas ontzegd worden totdat de medicatie is ingenomen.

Indien leerlingen een psychiatrische diagnose en een medicatieadvies hebben gekregen, maar de ouders weigeren over te gaan tot het gebruik van medicatie, dan wordt per leerling bekeken of dit een verantwoorde situatie is.

Leerlingen die blijvende gedragsproblemen vertonen worden intensief besproken in het ZBO. Als er geen verandering optreedt in het gedrag en de voortgang van de lessen wordt hierdoor belemmerd, dan zullen deze leerlingen verwezen worden naar het cluster 4 onderwijs (gespecialiseerde scholen in specifieke gedragsproblematiek).

### *3.9 Afspraken met de leerlingen*

De regels worden besproken op het moment dat ze relevant zijn. We zorgen ervoor dat de regels bekend en duidelijk zijn bij de ouders van de leerlingen, zodat zij erop aan kunnen worden gesproken. We registreren ongevallen en 'bijna' ongevallen (zie hierboven).

### **Voorbeelden van regels**

Hieronder volgt een aantal voorbeelden van regels.

#### **Schoolplein**

Voorbeelden van regels zijn:

- Fietsen is op het schoolplein niet toegestaan.
- Papier en ander afval horen in de daarvoor bestemde vuilnisbakken.
- Zet je fiets op de daarvoor bedoelde plek. Dit kan in de afgesloten fietsenstalling.
- Maak geen spullen kapot die niet van jou zijn
- Gebruik een speeltoestel waarvoor het bedoeld is

#### **Bewegingsonderwijs**

Voorbeelden van regels die de veiligheid tijdens de gymles verhogen:

##### **Algemeen:**

- De vakdocent bewegingsonderwijs is in het bezit van een geldig EHBO-diploma.
- De vakleerkracht moet er voor zorgen dat de veiligheid tijdens de les wordt gewaarborgd. Juist gebruik van materialen, goed en voldoende toezicht en juiste inschatting van de risico's zijn hierbij van groot belang.

##### **Leerlingen:**

- Iedere leerling draagt sportkleding (T-shirt en korte- of lange broek, gym schoenen wordt sterk aangeraden). Indien een leerlinge een hoofddoek wil dragen dan dient deze strak te zitten zodat deze nergens achter kan blijven haken.
- Sieraden moeten af tijdens de les.

##### **Materialen:**

- Alle grote materialen worden jaarlijks gekeurd door Janssen & Fritsen. Alleen de goedgekeurde materialen worden gebruikt tijdens de les bewegingsonderwijs.
- Tijdens de les zijn alleen de materialen die nodig zijn voor de les aanwezig in de zaal.
- Er wordt alleen gespeeld met het materiaal dat in de zaal aanwezig is, gebruik de materialen waarvoor deze bedoeld zijn.

##### **Tijdens de les:**

- Als de leerlingen de zaal binnen komen, spelen ze alleen op de grond. Er mag niet op of onder de toestellen worden gespeeld.

- De trampoline kan niet worden gebruikt als er een pion op staat, of als de trampoline op de zijkant staat.
- Tijdens de les blijf je in de gymzaal (zaal of kamer van de leerkracht). Niemand komt in de kleedkamers of de berging (tenzij de leerkracht toestemming geeft).
- Houd je aan de instructies van de leerkracht.

### *3.10 Schoolreisjes, excursies, buitenschoolse activiteiten*

Voorafgaand aan de activiteit worden de regels en afspraken in de klas besproken. De ouders worden middels een brief of mail op de hoogte gesteld van de activiteit. De data worden in de informatiebrief voor ouders en op de website van de school vermeld.

Tijdens de activiteit krijgen de leerlingen van unit 1,2 en 3 een armbandje of ketting waarop de contactgegevens van de school staan.

### *3.11 Handelen bij besmettelijke ziekten*

Bij besmettelijke ziekten van leerlingen of personeel, is het belangrijk te weten wat te doen. Hiervoor is een protocol gemaakt. Voor een aantal infectieziekten is er een wettelijke meldingsplicht. Welke ziektes dit zijn, is ook in het protocol van de GGD Amsterdam te vinden. Wij gebruiken het Rapport 'Gezondheidsrisico's in een basisschool of buitenschoolse opvang' van het RIVM als leidraad bij hoe te handelen.

September 2018 J. Brugts/P. Verburg